N. 247. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 18 October.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, gelet op de Missive van Z. Exc. den Heere Generaal der Infanterie, Opperbevelhebber dezer Vesting, van den 7den October 1837, n°. 608, daarbij te kennen gevende te hebben ontwaard, dat sommige Ingezetenen volstrekt niet voldoen aan de bestaande verordeningen, omtrent het bij zich *huisvesten van Vreemdelingen*, en dat Z.H.E. Gestr. zich alzoo verpligt vindt, het Stedelijke Bestuur te inviteren, de bedoelde bepalingen op nieuw bekend te maken en de Ingezetenen te herinneren aan de onaangename gevolgen, welke uit de eventuele nalatigheid in het nakomen derzelven, voor hen zouden voortvloeijen, alsmede den Kommissaris van Policie te gelasten, daarop *ten stiptste* te waken.

HEBBEN noodig geacht, de bepalingen van Z. M. Besluit van den 9den October 1830 (*Staatsblad n°.* 66), ten aanzien van het *huisvesten van Vreemdelingen*, alsmede de des betrekkelijke Publicatie van Burgemeester en Wethouders van den 14den dier maand, met de daarachter gevoegde herinnering aan de vroegere Stedelijke verordeningen, als welke daardoor geenszins waren buiten effect gesteld, bij deze nader te brengen ter kennisse der Ingezetenen, waartoe een en ander, in deszelfs geheel, hieronder volgt; met ernstige aanmaning op een iegelijk wien zulks aangaat, zich dien overeenkomstig te gedragen, alzoo bij nalatigheid ten deze tegen de overtreders, zonder eenige de minste oogluiking, zal geprocedeerd en de strafbepalingen op hen zullen toegepast worden; waartoe den Kommissaris van Policie nader is gelast op de stipte observantie te vigileren, en door zijne Agenten te doen vigileren.

BREDA, den 9. October 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

» BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA. Ontvangen hebbende » Z. M. Besluit van den 2. October 1830 (*Staatsblad n°.* 66), houdende » de maatregelen van toezigt ten aanzien van Vreemdelingen en Doorreizende Personen, van den volgenden inhoud:

» WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS » VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.

» Willende, bij de thans bestaande tijdsomstandigheden, de vereischte » maatregelen van toezigt, omtrent Vreemdelingen en Doorreizenden nemen;

» Op het rapport van de Departementen van Justitie en van Binnenlandsche Zaken;

» Den Raad van State gehoord;

» Hebben besloten en besluiten:

» Art. 1. Onverminderd de verpligting ter stipte achtervolging der verordeningen, opzigtelijk de Buitenlandsche paspoorten, misgaders de bepalingen van art. 475, n°. 2, van het Wetboek op het Strafregt, zullen alle Herbergiers, Logementhouders en in het algemeen elk particulier persoon, bij wien iemand is gehuisvest, of in het vervolg mogt huisvesten, *die niet binnen die Stad of Gemeente zijn vaste woonplaats heeft*, gehouden zijn om daarvan terstond en uiterlijk binnen den tijd van 24 uren na de aankomst, kennis te geven aan de Politie, en ten platten lande aan het Hoofd van het Gemeente-bestuur, en tevens, ten behoeve van den Vreemdeling, die zich daartoe in persoon aan de Politie of het Hoofd van het Gemeente-bestuur zal moeten vertoonen, te verzoeken eene '*Veiligheidskaart*', welke gratis en zonder zegel zal worden afgegeven, en bevatten zal den naam, voornaam, en hoedanigheid van den Vreemdeling en deszelfs Signalement, benevens den naam, voornaam en hoedanigheid van dengenen, bij wien hij is gehuisvest.

» 2. De af te gevene Veiligheidskaart zal van waarde zijn, gedurende den tijd van veertien dagen en na verloop van dien termijn, telken reize voor gelijk tijdvak, door eene aanteekening op den rug der Kaart te plaatsen, kunnen worden vernieuwd.

» 3. Alle degenen, die mogten nalatig zijn om de bepalingen van dit Besluit stiptelijk na te leven, zullen worden gestraft met de straffen en boeten, bij artikel 1 van de Wet van den 6. Maart 1818 (*Staatsblad n°.* 12), bedreigd.

» 4. Met dezelfde Straffen zullen worden gestraft, allen die, volgens art. 1 van dit besluit, tot het nemen eener Veiligheidskaart verpligt zijnde buiten staat of onwillig mogten zijn, dezelve aan de Besturen der Politie of Justitie, op derzelver aanvragen te vertoonen; zij zullen tevens in dat geval terstond in verzekerde bewaring kunnen genomen worden.

» 5. Verdachte Personen, komende of gekomen zijnde uit de in opstand zijnde Provincien, zullen door de Policie kunnen aangehouden en in verzekerde bewaring genomen worden; — doch zullen de Directeuren en Commissarissen van Policie en Hoofden der Gemeente-besturen gehouden zijn, van zoodanige aanhoudingen onmiddellijk verslag te doen aan den Gouverneur der Provincie, en wijders, dien onverminderd, de aangehoudene personen, onmiddellijk en uiterlijk binnen driemaal 24 uren na de aanhouding, aan den Officier van Justitie bij de Regtbank van het ressort, binnen hetwelk de aanhouding is geschied over te leveren, ten einde tegen de gearresteerden, naar bevind van zaken, te procederen, of daartoe geene termen vindende, hen te stellen ter beschikking van genoemden Gouverneur, welke hen in dat geval, naar bevind van zaken, zal doen terug voeren naar de provincien van waar zij gekomen zijn, voor zoo verre dit mogelijk mogt wezen, of anders zoo nabij die Provincien, als doenlijk zal zijn.

» 6. Alle de Provinciale en Plaatselijke verordeningen, te dezer materie bestaande, blijven van kracht, voor zoo verre zij met Ons tegenwoordig besluit niet strijdig zijn, en zijn de Provinciale en Plaatselijke besturen wijders bevoegd, om, met in achtneming van art. 146 en art. 155 der Grondwet, dienaangaande zoodanige verdere bepalingen te maken, als zij, in verband met het tegenwoordige besluit, zullen oordeelen te behooren.

» 7. Het tegenwoordig besluit zal van verbindende kracht zijn op den dag van deszelfs plaatsing in het *Staatsblad*.

» Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en door de zorg van het Departement van Binnenlandsche Zaken, in alle Steden en Gemeenten, door aflezing, aanplakking of rondzending aan de huizen, ter kennisse der Ingezetenen zal worden gebragt.

» Gegeven te 's Gravenhage, den 9. October des jaars 1830, van Onze Regering het *zeventiende*.

» WILLEM.
» Van wege den Koning,
» J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

» Uitgegeven den *negenden* October 1833.
» *De Secretaris van Staat,*
» J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

» BRENGEN hetzelve besluit bij deze ter kennisse van de Ingezetenen wien zulks aangaat, en daaronder voornamelijk der Herbergiers, Logement- en Slaapsteêhouders, met last om zich daarnaar stiptelijk te gedragen en te zorgen, dat zulks eveneens geschiede door allen en een iegelijk, welke niet binnen de Gemeente woonachtig zijn, en derzelver intrek ter huisvesting bij hen sedert den 1. September jl. hebben genomen, of verder nemen zullen.

» Met bericht, dat de bij art. 1 vermelde *Veiligheidskaarten* zullen worden afgegeven door den Kommissaris van Policie, welke daartoe deszelfs bureau zal geopend houden iederen dag, van des morgens half tien tot elf ure. En voorts met waarschuwing, dat door dezen maatregel niet worden verkort de bepalingen, vervat in de Notificatie van Burgemeesteren, van den 16. Augustus 1819, betrekkelijk het logeren van Vreemdelingen, het houden daarvan van behoorlijk Register en het dagelijks bezorgen eener lijst dier Personen met de verder vereischte signalementen, in de bus bij den Kommissaris van Policie; alsmede niet, de verordeningen vervat in het Reglement op de openbare bijeenkomsten en de verpligtingen der Koffijhuishouders, Tappers, Herbergiers enz., van den 23 Augustus 1821, volgens hetwelk deze verpligt zijn hunne huizen des nachts ten elf ure, berekend naar het slaan der klok op dezer Stads Grooten Toren, te sluiten, en tot zonne-opgang, ter uitoefening van hun bedrijf gesloten te houden, terwijl voor de onderofficieren en soldaten, het tappen, schenken of gelagen zetten, reeds onmiddellijk na het slaan der taptoe is verboden, en dat eindelijk, mede van kracht blijft het Reglement op de inwoning binnen deze Stad, van den 26. Julij 1826, Litt. D., geapprobeerd bij H. E. G. A. de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Braband, den 29. daaraanvolgende Litt. O; zullende mitsdien alle deze, immers, voor zoo verre zij niet uit den aard der zaak zijn vervallen, blijven in derzelver geheel, en dus de daarbij vermelde strafbepalingen, bij voortduring van toepassing zijn.

» *BREDA*, *den* 14. *October* 1830.

» DE ROY, vt.
» Ter ordonnantie van dezelven,
» *De Secretaris der Stad,*
» H. W. SCHAUIKES.

Frankrijk.

PARIJS, den 15den October.

De *Moniteur* behelst heden een vergelijkenden staat betrekkelijk de ontvangsten gedurende de negen eerste maanden van het tegenwoordig jaar. Vergeleken bij 1835, heeft de opbrengst dit jaar 29,847,000 fr. meerder bedragen, en vergeleken bij 1836, [illegible] fr. Deze gunstige uitkomst valt te meer in het oog, wanneer men aan de handelcrisis denkt die dit jaar alle landen getroffen heeft, en onder anderen in de inkomsten van Groot-Britannie eene aanzienlijke vermindering heeft te weeg gebragt.

Wat het artikel van de suiker aangaat, van de koloniale suiker heeft de schatkist gedurende de beide jaren 1836 en 37 een voordeel genoten van 1,402,177 fr. en van de vreemde [illegible]

De ontvangst van het derde kwartaal des tegenwoordigen jaars heeft 16,541,000 fr. meer bedragen dan die van het [illegible] 5,856,000 meer dan het tweede kwartaal. De vermeerderde [illegible]

sproit voornamelijk voort uit de registratieregten, uit die op den tabak en de sterke dranken.

— De heer *Bourqueney*, eerste gezantschapssecretaris te Londen, die gezegd werd terug te zijn ontboden, doch volgens het *Journal des Débats* slechts een groot verlof bekomen heeft, is gisteren te Parijs aangekomen.

— De heer *Thiers* is in den afgeloopen nacht van zijne reis in de hoofdstad teruggekomen.

— De heer *Laffitte* heeft in de dagbladen een berigt doen plaatsen dat voor het geheel bedrag van het kapitaal zijner bank ingeschreven is en bij derhalve geene inschrijvingen meer kan aannemen.

— Men zegt dat de heer *Cocqueril* dezer dagen eene nieuwe overeenkomst getroffen heeft met eene kompagnieschap van fransche bankiers, aan welker hoofd de heer *Rothschild* zich bevindt, waarbij bepaaldelijk de grondslagen zijn vastgesteld voor den eventuelen aanleg van den spoorweg van Parijs naar Brussel.

— De dagbladen uit Toulon van den 11den hebben geene nadere tijdingen uit Bona aangebragt.

— De volgende telegraphische depeches zijn heden omtrent Spanje bekend gemaakt:

» Bajonne, 13 October.

» Een koerier den 8sten door den staatsminister afgezonden, brengt het volgend berigt: De karlisten den 5den *Lorenzo* te Rituerta aangevallen hebbende, is *Espartero* op het slagveld gekomen, heeft hen geslagen en op Santo Domingo met een aanmerkelijk verlies teruggeworpen.

» Lodosa is door *Zurbano* bevrijd."

» Narbonne, 14 October.

» Den 8sten hebben te Barcelona, gedurende de verkiezingen van het 2de arrondissement, buitensporigheden plaats gehad. De kiezer *Vehils* heeft het leven verloren. De gouverneur *Puig* heeft aangekondigd maatregelen voor de verzekering van de vrije stemuitbrenging te zullen nemen.

» De baron *de Meer* is den 9den te Vich aangekomen.

» Valencia was den 5den rustig.

» Den 3den is de generaal *Riego*, kommandant van Castillon de la Plana, bij een uitval tegen 600 karlisten van de bende van *Rufo*, alleen gesneuveld; zijnde zijne troepen op de vlugt gegaan, met achterlating van 500 geweren.

» Bordeaux, 13 October.

» Een vrij ernstig gevecht heeft den 5den plaats gehad te Rituerta, waar de Pretendent, na de afdeeling van *Lorenzo* te hebben aangevallen, door dien generaal en *Espartero* geslagen en vervolgd is geworden tot aan Santo Domingo.

» De vijand heeft op het slagveld een groot getal gesneuvelden en gekwetsten en vele gevangenen gelaten; de generaals van de koningin bleven hem vervolgen.

» De dood van den bevelhebber *Zurbano* wordt gelogenstraft; hij was den 6den te Logroño."

Het *Journal des Débats* geeft hierbij hoofdzakelijk de volgende toelichtingen:

Santo Domingo de Silos ligt in het gebergte van Burgos, op twaalf uren afstands zuidoost van die stad. Na een aftogt van omtrent twintig dagen, schijnt de pretendent het offensive te hebben willen hervatten, maar een nieuw verlies, ernstiger dan de voorgaande, zal hem noodzaken in het stilste gedeelte van het gebergte te wijken. Van de linie van den Duero teruggeworpen, zal don *Carlos* den Ebro meer naderen, doch waarschijnlijk die rivier niet dan in de uiterste noodzakelijkheid overtrekken.

In Navarre gaan daarentegen de zaken voor de constitutionelen veel minder gunstig dan in Kastilie. Door het ontblooten van de noordelijke provincien, zien die streken zich aan regeringloosheid en aan soldaten-moedwil blootgesteld, en hebben de karlisten van de gelegenheid gebruik gemaakt om zich van een aantal kleine sterke plaatsen meester te maken en verscheidene belangrijke districten aan zich te onderwerpen.

Zoo als het *Journal des Débats* meent, heeft intusschen de zaak van don *Carlos* vele van hare goede kansen verloren. Het was thans bewezen geworden dat zijne pogingen op Madrid geene goeden uitslag gehad hebben, en zijne troepen aftrekken moesten, zoodra de generaals der koningin maar eenigen ijver en werkdadigheid aan den dag legden, gelijk zij die in de jongste dagen hadden betoond. Met belangstelling wordt thans te gemoet gezien, of het *Oraa* al, of niet gelukken zal, om het sterke fort Cantavieja te nemen.

— In de bijzondere berigten uit Bayonne wordt reeds het officieel stuk medegedeeld, waarvan in de eerste der bovenstaande depeches gewag is gemaakt. In bijzondere brieven wordt het verlies aan de zijde der karlisten op 300 gesneuvelden en een groot getal gevangenen geheel begroot; aan de zijde der constitutionelen telde men 250 gesneuvelden en gekwetsten.

Het Madridsche dagblad *l'Eco del Comercio* verzekert dat de bisschop van Albarasin was om 't leven gebragt en een zeer groot getal karlistische gevangenen te Cuenca waren binnengevoerd. De Madridsche officiele courant spreekt van het gevangen nemen van een karlistisch kolonel, die in den omtrek der hoofdstad de bevolking opruide.

Volgens *el Espanol*, zou de afgevaardigde *Mon* tot minister van finantien benoemd worden.

De burgerlijke gouverneur van Cadix heeft den 25sten een bevel bekend gemaakt, dat de verkiezingen in die stad zouden geschorst zijn, tot men een antwoord van het gouvernement opzigtelijk dezelve had bekomen.

Heden is, uit hoofde van den Zondag, geen beurs gehouden.

Duitschland.

Frankfort, den 14den October.

Door de Wurtembergsche bladen wordt thans officieel aangekondigd: dat, ingevolge den wensch van den hertog *Alexander Frederik van Wurtemberg*, om met de prinses *Maria Christina van Orleans* in het huwelijk te treden, Z. M. de Koning van Wurtemberg, als hoofd der koninklijke Wurtembergsche familie, tot dit huwelijk zijne toestemming gegeven had.

— Op den overtogt van Z. M. den keizer van Rusland en zijn gezin, van Odessa naar Sebastopol, heeft het vorstelijk reisgezelschap op eenige mijlen afstands van eerstgenoemde stad de russische vloot die in de Zwarte zee ligt, ontmoet, welke verscheidene evolutien voor den keizer maakte. Na verloop van weinige uren, kwam de stoomboot te Sebastopol aan. — Men verzekert dat de aartshertog *Johann* zijne reis tot Jeruzalem zal uitstrekken.

— Uit Konstantinopel wordt van den 20sten Sept. het volgende geschreven: » De Turksche Courant geeft thans eene officiele verklaring wegens de oorzaken van de afzetting van den minister van binnenlandsche zaken, *Pertew*-Pacha. De feiten die aan dezen hoogen ambtenaar daarbij worden te laste gelegd zijn: volslagen gebrek aan de tot zulk eene hooge bediening vereischte bekwaamheden; openlijke oogluiking en ondersteuning met betrekking tot de treken van zijnen behuwdzoon, den bekenden *Wassaf*-Effendi; kuiperijen, om zoo wel dezen behuwdzoon als diens broeder, den afgezetten inspecteur over het krijgsmaterieel, *Emin*-Effendi, weder in hunne posten te herstellen, in plaats van de strafwaardigheid van hun gedrag te erkennen en openlijk te laken, alle welke misdaden, bij derzelver ontdekking, door den sultan genoemd zijn, eene voorbeeldige straf te verdienen. Of bij dezen staat van zaken, het nog noodig ware, zoo als door velen beweerd wordt, dat de oude Seraskier tot zijnen val kuipte, laat men in het midden. — Lord *Ponsonby*, heeft lang geaarzeld om den nieuwen minister met zijne benoeming geluk te wenschen; reeds was men bevreesd dat de verwaarloozing dezer formaliteit tot nieuwe botsingen zou aanleiding geven; de Lord heeft echter eindelijk zijne genegenheid over de benoeming van zijnen tegenstander weten te boven te komen, en den nieuwen minister, zeker niet van harte, geluk gewenscht. *Akif*-effendi spreidt in zijne nieuwe betrekking reeds dadelijk veel ijver ten toon."

De pruissische gezant te Konstantinopel, de graaf *von Königsmark*, heeft de pruissische officieren, welke gedurende eenigen tijd ter beschikking van de Porte gesteld zijn, aan den Sultan voorgesteld.

De vrijheer *von Rückman*, die, gedurende de afwezigheid van den heer *von Butenieff* met de zaken van het russisch gezantschap te Konstantinopel belast is, doch te Adrianopel door ongesteldheid is teruggehouden, was den 20sten September in de Turksche hoofdstad aangekomen.

Nederlanden.

BREDA, den 17den October.

De gewone zitting der Staten-Generaal is gisteren, volgens de bepalingen der grondwet, geopend geworden. Ten half een ure des middags hebben de leden der beide kamers, zich als naar gewoonte vergaderd, en is toen voorlezing gedaan van het koninklijk besluit, waarbij de heer graaf *van Reede* tot voorzitter der Eerste Kamer gedurende de aanstaande zitting benoemd wordt, alsmede van dat waarbij Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken en de staatsraden *van Lijnden van Hoevelaken* en *van Pabst tot Bingerden* gecommitteerd werden, om de vergadering der Staten-Generaal in 's Konings naam te openen, enz. Vervolgens werd eene commissie benoemd om genoemde heeren binnen te geleiden; bestaande

deze commissie uit de leden baron *van Brienen*, graaf *van der Goltz*, *van Meeuwen*, *Junius van Hemert*, graaf *van Limburg Stirum*, graaf *van Bylandt*, *Snouck Hurgronje* en *Kniphorst*.

Ten een ure werden Zijne Exc. en de heeren staatsraden, die zich in pleg[t]igen optogt naar de vergaderzaal begeven hadden, door deze commissie in dezelve binnengeleid en deed Z. Exc. de volgende aanspraak:

» EDEL MOGENDE HEEREN!

» De Koning heeft ons den last opgedragen, om in Zijnen naam deze zitting der Staten-Generaal te openen.

» Wij volbrengen dien last in diepen weemoed, omdat wij tevens aan U Edel Mogenden hebben aan te kondigen het grievend verlies, dat Zijne Majesteit, in den weg der Goddelijke Voorzienigheid, op den 12den dezer maand getroffen heeft.

» Deze droevige en aandoenlijke gebeurtenis, waardoor de Koning en Zijn Huis in den diepsten rouw gedompeld zijn, belet Hem om zich bij de opening Uwer Vergadering als naar gewoonte in het midden van U Edel Mogenden te begeven.

» U Edel Mogenden zullen met ons innig betreuren het verscheiden eener algemeen beminde en hoogstgeëerbiedigde Koningin, welker waarlijk Vorstelijke deugden en edele hoedanigheden in het harte der natie diep geprent zijn en bij allen onuitwischbaar zullen blijven.

» De Koning had zich voorgesteld deze zitting met de volgende rede te openen:

» EDEL-MOGENDE HEEREN!

» De blijken van vriendschap, welke Ik van de vreemde Mogendheden ontvange, dragen voortdurend bij tot verzachting der wonden, door den Belgischen opstand aan het Vaderland toegebragt. Van meer dan eene zijde ondervindt hetzelve den weldadigen invloed Mijner aanhoudende zorg, om onze buitenlandsche staatkunde zonder afwijking te doen rusten op een naauwgezet ontzag voor de regten van anderen en op eene gepaste handhaving van hetgeen, waarop wij zelven aanspraak hebben.

» Eene onlangs gesloten overeenkomst heeft de scheepvaart tusschen Nederland en Pruissen, tot onderling genoegen, geregeld en het uitgezigt geopend op eene verdere uitbreiding onzer handelsbetrekkingen met de Staten van het Duitsche Tolverbond.

» Er is grond om te verwachten, dat de Nederlandsche handel en scheepvaart op Groot-Brittanje, weldra zullen gesteld worden onder den waarborg van een traktaat, opzettelijk tot derzelver bevordering onderhandeld.

» Alhoewel de jongste, Mijnentwege beproefde, stappen tot vereffening van het Belgische vraagstuk, de bedoelde werking niet hebben voortgebragt, blijft Mijne aandacht gerigt op alle middelen en gelegenheden, om tot het einde te geraken eener spanning, evenzeer te betreuren voor Nederland als voor geheel Europa. Mijn Minister van Buitenlandsche Zaken zal U Edel Mogenden op nieuw opening geven van den gang der staatkundige gebeurtenissen, sedert de laatste daaromtrent aan Uwe Vergadering gedane mededeeling, voor zoo ver dit Rijk er bij betrokken was.

» Op de reize, welke Ik in den loop van dit jaar heb gedaan, heb Ik Mij overtuigd, dat onze binnenlandsche toestand bemoedigend is.

» Met welgevallen herdenk Ik aan die reis. Allerwege mogt Ik onmiskenbare blijken ontvangen van verknochtheid en vertrouwen, en de sporen opmerken der menigvuldige zegeningen, welke de goede Voorzienigheid bij voortduring aan Nederland schenkt; zegeningen, die aller harten met blijdschap en erkentelijkheid behooren te vervullen.

» De nijverheid blijft gunstige vooruitzigten aanbieden. Bij eenige takken heeft vooruitgang plaats.

» De landbouw wordt over het geheel met bevredigenden uitslag gedreven. Bij eene ruime opbrengst van veldgewassen, mag men zich verheugen, dat de prijzen der meest voorname zich hebben staande gehouden. In enkele provintien had de veeteelt met eene kwaadaardige ziekte onder het rundvee te worstelen, en de schade wordt intusschen van regeringswege zoo veel mogelijk vergoed.

» De visscherijen beloven geene onvoordeelige uitkomsten.

» Handel en scheepvaart vertoonen op onderscheidene punten eene toenemende levendigheid.

» Wenschelijke verbeteringen in onzen waterstaat, in onze wegen en vaarten, eene meer bespoedigde gemeenschap met den Rijn door den aanleg eener ijzerbaan, zijn ten onderwerp van een bepaald onderzoek gesteld, en Ik denk de medewerking van U Edel Mogenden tot het nemen van maatregelen ten aanzien van die belangen, in deze zitting te zullen kunnen inroepen.

» De algemeene staat van gezondheid kenmerkt zich van eene gunstige zijde. Genadig bleven wij verschoond van de heerschende ziekte, door welke andere rijken bezocht zijn.

» In onze Overzeesche Bezittingen heerschen voortdurend rust en orde.

» De voortbrengselen van Nederlands Indie nemen toe.

» Voordeelig is de werking van de gesteldheid dier gewesten en van onze volkswelvaart op 's Rijks geldmiddelen.

» De uitgaven worden door de inkomsten gedekt. Wederom zullen voor het volgend dienstjaar de lasten, en wel die op behoeften van eerste noodzakelijkheid, kunnen worden verligt.

» De financiele verordeningen, in de vorige zitting met gemeen overleg van U Edel Mogenden tot stand gebragt, hebben de gewenschte uitkomsten opgeleverd.

» Te midden van de algemeene geldcrisis, die in andere handeldrijvende landen zich heeft doen gevoelen, is het openbaar vertrouwen bij ons ongeschokt gebleven, dank zij de hechte grondslagen, waarop het is gevestigd.

» Behalve de begrootingswetten en eene wet ter verbetering van eene der bestaande accijnsen, zullen eenige noodig gewordene wijzigingen in het tarief van in-, uit- en doorvoer aan U Edel Mogenden worden voorgedragen.

» Ik mag de gegronde hoop koesteren, dat in den loop van het aanstaande jaar de nieuwe Nederlandsche wetgeving in volle werking zal kunnen worden gebragt. In dat vooruitzigt zijn aanvankelijk reeds zoodanige voorbereidende maatregelen genomen, als noodig zijn om, gedurende dat tijdsgewricht, tot de organisatie en invoering der nieuwe regterlijke magt over te gaan. De wettelijke bepalingen, die tot dat einde nog mogen gevorderd worden, zullen in deze zitting ter overweging van U Edel Mogenden worden voorgelegd.

» De commissie van redactie der Nederlandsche wetgeving houdt zich ijverig bezig met het onderzoek der veranderingen, welke aanvankelijk in het wetboek van strafregt zullen kunnen worden gemaakt. Ik vlei mij, in staat gesteld te zullen worden, om nog in den loop der tegenwoordige zitting dienaangaande aan U Edel Mogenden ontwerpen van wetten aan te bieden.

» Edel Mogende Heeren! dat Uwe beraadslagingen zich op nieuw door kalmte en welwillendheid onderscheiden, en Uwe medewerking de kracht der Regering steeds schrage en versterke! Alsdan zal ook deze zitting der Staten-Generaal, onder den zegen des Allerhoogsten, weldadige vruchten geven; zal Nederland de toekomst met vertrouwen te gemoet kunnen gaan, en zal Ik den goeden uitslag mogen hopen van Mijne bestendige pogingen voor het geluk en de welvaart van het Volk, hetwelk de Goddelijke Voorzienigheid aan Mijne zorg heeft opgedragen."

Na het vertrek van Z. Exc. en de beide Staatsraden is de vereenigde zitting opgeheven.

— H. D. H. de hertogin *van Saxen Weimar* is in de vorige week uit Londen te 's Gravenhage teruggekeerd.

— Aan den kapitein-ter-zee *J. P. Machielsen*, kommanderende Zr. Ms. fregat *Algiers*, is tevens het bevel opgedragen over Zr. Ms. zeemagt in de West-Indie.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 8sten dezer, zijn in de regtbank van koophandel te Middelburg benoemd:

Tot president, de heer *N. H. Voorzee de Vries*; tot regters, de heeren *B. Bomme* en *J. Luteyn*; tot regter-plaatsvervangers, de heeren *G. J. Sprenger* en *C. J. van Uije*.

— Volgens een bijzonderen brief uit het fort Liefkenshoek, zou aldaar den 12den dezer een droevig ongeval hebben plaats gehad: twee schildwachten, in den bedekten weg post hebbende en den tijd met scherts trachtende te korten, waren namelijk, op het denkbeeld gekomen hunne geweren op elkander aan te leggen. De schoten zijn afgegaan en een hunner, den kogel in het hoofd ontvangende, is op de plaats dood gebleven.

— Het hof van Assises dezer provincie heeft, bij arresten van 28 September jl., *Johannes Hegh* en *Johannes van de Wiel*, alsmede drie medepligtigen van laatstgenoemden, wegens bedriegelijke bankbreuk, veroordeeld tot tepronkstelling, en de beide eersten tot 15, de anderen tot 12 jaren tuchthuisstraf, en eindelijk *Arnoldus Ganzenwinkel* wegens medepligtigheid aan eene dergelijke misdaad, tot 6 jaren tuchthuisstraf.

— Uit Nijmegen zijn den 13den onder geleide, 100 vrijwilligers van het 1ste bataillon veldartillerie vertrokken, naar het 5de bataillon veld-artillerie, garnizoen houdende te Maastricht; terwijl 100 milicien[s] van het genoemde 5de bataillon zich uit Maastricht naar Nijmegen begeven, om bij het eerste bataillon als gedetacheerd te worden gevoerd.

— De stormen in de eerste dagen van Augustus hebben ook op het aan Zweden toebehoorend westindisch eiland St. Barthelemy groote verwoestingen aangerigt. Binnen den tijd van vijf en twintig minuten zijn meer dan twee honderd gebouwen, waaronder het gouvernementshuis, in puinhoopen verkeerd en ruim honderd andere zwaar beschadigd. De gouverneur had zich met zijne kinderen ter naauwer nood uit zijn instortend huis gered. Veertien menschen waren omgekomen en een grooter aantal zwaar gekwetst.

— Volgens een duitsch dagblad, zou zich in Noorwegen eene partij gevormd hebben, die ten doel heeft Noorwegen weder van Zweden af te scheiden. Zekere kapitein *Hielm*, een medelid der Storthing, wordt al het hoofd der ontevredenen genoemd en onder zijne voornaamste medewerkers telt men den regtsgeleerden *Sverdson* en den dichter *Wergeland*.

Er heeft zich te Brussel eene maatschappij gevormd onder de benaming van: Maatschappij tot vergrooting en verfraaijing van Brussel. Het doel dezer Maatschappij, welke door eene vereeniging van vier reeds bestaande maatschappijen is tot stand gekomen, is, om, zoowel binnen als buiten Brussel, nieuwe wijken te doen aanbouwen; het kapitaal dier maatschappij bestaat uit vijf millioenen franken.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *October*) werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 15/16, ¾; dito 5 pCt. 101 ⅛, 101; Kansb. *f* 23 13/16, 7/8; Amort.-Synd. 4½ pCt. 94; dito 3½ pCt. 96⅛; Handelm. 165 ¼, 164, 162 ¾; O. Indie 5 pCt. 99⅝, ¾; Ardoins van 85 £ st. 18 7/16, ¾; Pass. 4 15/16; Met. 5 pCt. 100¼; Col. 20, 19⅝; Peruan. 16, 15⅝.

Graanmarkt te Amsterdam.

VAN MAANDAG 16 OCTOBER.

TARWE. — Prijshoudend aan bons verkocht: 129 pd. witb. Poolsche *f* 286; 128 pd. o. dito *f* 264; 127 pd. o. Pommer *f* 224; 124 pd. o. Wismar *f* 210; 126 pd. o. Lubeck *f* 215; 130 pd. jar. Zeeuws. *f* 232; 123 pd. jar. Vriess. *f* 195; 128 pd. p. Rost. *f* 233; 128 pd. Kubanka *f* 210; 120 pd. roodb. Pools. *f* 205.

ROGGE. — In een doen, van puik soort weinig ter veil; 126, 127 pd. n. Overijss. *f* 160, 162; 117 pd. gemal. Pruiss. *f* 140; 112 pd o. Arch *f* 121.

GARST — Traag; 99 pd. n. Vr. Zomer *f* 107; 99 pd. n Vr. Winter *f* 106.

HAVER. — Stil; 83 pd. o. fijne Vriess. *f* 77.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — Prijshoudend; Betuwsch 40 £; Noord-Hollandsch 46 £; in veil. oud Gron. van *f* 260 tot *f* 283; oud Gron. Avsel. zaad *f* 258 261; nieuw Koolzaad *f* 240; gering dito *f* 155.

LIJNZAAD. — In een doen; 111 pd. Koningsb. *f* 230.

RAAPOLIE. — Williger; per 6/w. *f* 33; Vliegend *f* 32; Nov. en Dec. *f* 31½ à 32; Mei 1838 *f* 31.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 31; vliegend *f* 30.

HENNIPOLIE. — Per 6/w. *f* 34; vliegend *f* 33.

RAAPKOEKEN. — *f* 50 à 56.

LIJNKOEKEN. *f* 8 à 10.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.